

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.601/2018/6.szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Harkai Gergely ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – a dr. Varga Imre ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti lakos alperes ellen személyiségvédelmi igény érvényesítése iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2018. május 23. napján kelt 6.P.21.998/2016/45. számú ítélete ellen az alperes részéről 48. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 25.000,- (Huszonötezer) Ft + ÁFA összegű másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A peres felek telekszomszédok. Az alperes 2014 őszén a tulajdonát képező ingatlanon álló lakóház utcafronti oldalán az épület sarkainál két térfigyelő kamerát helyezett el vagyónvédelmi célból. Látószögük az alperesi ingatlan utcafronti részének előterében elhelyezkedő teljes járdaszakaszt és az előtte lévő közút forgalmát rögzíti a telekhatár teljes szélességében, a perben nem álló szemközi szomszéd kapubejáratáig. A kamerarendszer folyamatosan felvételt készít, egyidejűleg a 72 óránál régebbieket törli. Ha a felperes az alperes ingatlanának utcafronti része előtt húzódó járdán, illetőleg a közúton közelíti meg a tulajdonát képező ingatlant, az a kamerafelvételeken látható. Telepítésükhöz az alperes nem kérte a felperes hozzájárulását.

A felperes keresetében kérte megállapítani, hogy az alperes az általa elhelyezett kamerarendszer működtetésével megsértette a Ptk. 2:43. §-ában foglalt magánélethez, magántitokhoz való, továbbá az Alaptörvényben rögzített magán- és családi élet tisztelgetben tartásához fűződő személyiségi jogát, kötelezni a jogsértés abbahagyására, a kamerák eltávolítására, és eltüntetni a további jogsértéstől. Hivatkozása szerint a kamerák közül az egyik folyamatosan az ingatlana irányába néz és rögzíti az ott történeteket, felveszi, hogy kik érkeznek hozzá, mikor mennek el otthonról vagy érkeznek haza, ezáltal az alperes akár a napi életritmusukat is követni tudja. Álláspontja az volt, magánszemélynek nincs joga arra, hogy közterületet figyeljen kamerával és ahhoz sem, hogy magánszemélyekről a hozzájárulásuk nélkül felvételt készítsen. Kifogásolta a kamerák látószögének kialakítását, azt, hogy

nem az alperes családi házának utcafronti részénél a ház falát veszi, hanem az utcafronti rész teljes szélességében az utca közepe felé van irányítva.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a kamerarendszer felszerelése nem sért személyiségi jogot, a közterület megfigyelését illetően pedig a felperes perbeli legitimációval nem rendelkezik. A kamerák felszerelésére azért volt szükség, mert az ingatlan előtt, az utcán parkoló gépkocsiját több alkalommal kár érte, vagyis vagyoni védelmi célból kerültek elhelyezésre. Hangsúlyozta, jogszabály alapján a tulajdonos az ingatlanának telekhatára és az úttest közötti terület karban- és tisztántartására köteles, ez pedig feljogosítja arra is, hogy figyelemmel kísérje a törvényi kötelezettség teljesítését semmibe vevő állampolgári magatartásokat. Ez csak kamerarendszer működtetésével lehetséges.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a tulajdonát képező ingatlan utcafronti részén két térfigyelő kamera elhelyezésével megsértette a felperes magánszféra tiszteletben tartásához fűződő személyiségi jogát. Kötelezte a jogsértő magatartás 15 napon belüli abbahagyására a térfigyelő kamerák látószögének oly módon való beállításával, hogy azok kizárólag a saját tulajdonában álló ingatlan, valamint az annak utcafronti részén az ingatlan és a közterület határvonalától legfeljebb 1 méter széles terület megfigyelésére legyenek alkalmasak, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozatának indokolásában kifejtette, az emberi méltóság lényeges részét képező magánszféra nyilvánvalóan sérül azzal, ha a magánlakás egyes részei, az érintettel kapcsolatos ott zajló események olyan kör számára is ismertté válhatnak, akiknek ehhez az érintett hozzájárulást nem adott. A magánlakás sérthetlenségéhez fűződő személyiségi jog jellegéből adódóan pedig magánszemély térfigyelő kamerát csak úgy helyezhet el a saját ingatlanán, hogy azzal kizárólag a saját tulajdonában álló ingatlan területét lehessen megfigyelni, így annak látószöge nem irányulhat sem más személy kizárólagos tulajdonában álló ingatlanra, sem pedig közterületre. A hatályos szabályozás szerint közterületi térfigyelő rendszert csak a rendőrség és a közterület felügyelet üzemeltethet. A közös használatú ingatlanrészeket, közterületet érintő, magánszemély által telepített kamerarendszerrel összefüggésben értékelte a jogszerűség kérdésének adatvédelmi és személyiségi jogi vetületét is, melynek kapcsán utalt a személy- és vagyoni védelmi és magánnyomozói tevékenységről szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (Szvmtv.) 30. § (1) bekezdésére. Eszerint csak a vagyoni őrzési feladatokat ellátó személy számára engedi a jogszabály az elektronikus megfigyelőrendszer működtetése útján kép- és hangfelvétel rögzítését. Felvázolta az Európai Unió Bíróságának C-212/13. számú döntését is, melyben a bíróság úgy foglalt állást, hogy egy olyan kamerarendszer működtetése, amely személyekről készít videofelvételt adatrögzítő eszközön és amelyet egy természetes személy azért szerel fel a családi házára, hogy megvédje a tulajdonát, testi épségét és életét, nem minősül kizárólag személyes, illetve otthoni tevékenység gyakorlása céljából végzett adatkezelésnek. Rámutatott, a 95/46/EK. számú Adatvédelmi Irányelv, valamint az azt a hazai joggyakorlatba átültető Info.tv. rendelkezései alapján az állapítható meg, magánszemély nem helyezhet el ingatlanán úgy kamerákat, hogy azzal az utcán, közterületen közlekedő harmadik személyekről felvételeket készítsen, ugyanis ezzel megvalósul a jogellenes kamerás megfigyelés, hiszen az ilyen módon végzett adatrögzítés nem tartozik az Info.tv. 2. § (4) bekezdésében meghatározott kivétel körébe. Mindezekből azt a következtetést vonta le, hogy a kamerarendszer közös használatú területre irányítása és megfigyelése, illetve ennek lehetősége személyiségi jogsértést megvalósító beavatkozás.

A perben beszerzett szakértői vélemény alapján megállapította, hogy az alperes ingatlanának utcafronti részén elhelyezett két kamera közvetlenül a felperes ingatlana előtti közterület mellett, az alperesi ingatlan utcafronti részének szélességében a járdán és a közterületen történeteket, képeket rögzíti, vagyis a felperes tulajdonát képező ingatlan közvetlen közelében található közterületnek olyan részét, amelyen a felperes ingatlanát megközelítő személyek – a felperes, a családtagjai és

ismerősei, rokonai – áthaladnak. A kiépített kamerarendszer ezáltal lehetőséget teremt arra, hogy az alperes a felperes mozgását is kövesse, tetszőleges időpontban megfigyelhesse életvitelét, amely a magánszférájába való behatolásnak tekinthető. A kamerák ugyan nem rögzítik a felperesi tulajdonban álló ingatlant, illetve az abban történeteket, ugyanakkor lényegesnek ítélte, hogy felveszik a felperes életvitelét, aki az alperes közvetlen szomszédságában lévő ingatlanát a megfigyelt közterületen tudja megközelíteni.

Az elsőfokú bíróság vizsgálat tárgyává tette azt is, hogy az alperes tulajdonának védelméhez fűződő alapjoga mennyiben egyeztethető össze a felperes magánszférájának védelméhez fűződő személyiségi jogával. Megállapította, hogy a kamerák sértik a felperes magánszféra tiszteletben tartásához fűződő személyiségi jogát, a magántitok védelméhez fűződőt viszont nem.

Kiemelte, amennyiben a saját ingatlanhoz szorosan tartozó terület megfigyelése közterületet akár csak kisebb részben is érint, a járókelők számára indokolt jól látható felirat elhelyezése arról, hogy az érintett rész kamerával megfigyelt terület. A jóhiszemű joggyakorlás kötelezettségéből eredően ugyanakkor az alperes nem kötelezhető a térfigyelő kamerák leszerelésére, mivel azok részben saját vagyonvédelmi céljait is szolgálják. Kötelezte azonban, a kamerákat úgy állítsa be, hogy azok a közterületen folytatott tevékenységet ne rögzíthessék, csak az ingatlanához szorosan kapcsolódó, a saját tulajdonában álló terület megfigyeléséhez szükséges mértékben, azaz a telekhatártól 1 méter távolságon belül, az utcafronti részen egyidejűleg feltüntetve a kamerás megfigyelés tényét.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, mert preconcepcióból indul ki, amikor azt állítja, hogy előzetes tájékoztatás és beleegyezés nélkül szerelte fel a kamerákat. Álláspontja az volt, bármilyen vagyonvédelmi eszköznek a saját házára való felszereléséhez senkinek semmi köze, és ahhoz senkinek, különösen a felperesnek a hozzájárulása nem szükséges. Hangsúlyozta, a tulajdon, a tulajdonjog szentsége legalább olyan fontos, ha nem fontosabb, mint a felperes családi élet tiszteletben tartásához fűződő joga. Az utcán, a közterületen egyébként sem értelmezhető a felperes magán- és családi élete, illetve az ezek tiszteletben tartásához fűződő személyiségi joga. Az elsőfokú bíróság értelmezése szükségtelenül és alaptalanul igyekszik kiterjeszteni azt. A továbbiakban megismételte az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett részének a helybenhagyását kérte. Alkalmatlannak tartotta a jogorvoslati kérelmet az annak megfelelő döntés meghozatalára, mivel nemcsak érvelést, de jogszabályhelyi hivatkozást sem tartalmaz. A fellebbezés sorrendjét követve részletesen reagált az abban foglaltakra.

Az alperes fellebbezésének kiegészítésében fenntartotta az általa előadottakat azzal, hogy a kamerák elhelyezése vonatkozásában magánérdeke egybeesik a köz érdekével és a felperes számára is kedvező, ha a környezetében tisztaság és rend van.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság ítéletének a kamerarendszer leszerelésére és a magántitok megsértésére irányuló kereseti kérelmet elutasító rendelkezése fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett, ezért a másodfokú eljárás az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette (Pp. 228. § (4) bekezdés).

Az emberi méltóság a Ptk.-ban taxatívén nem felsorolt – és sokféleségük miatt fel sem sorolható – személyiségi jogok anyajoga. Ennek indoka, hogy az emberi méltóságot mindazon magatartások

sértik, melyek megkérdőjelezzik a jogosult emberi mivoltát, nem adják meg számára azt a minimális tiszteletet, önállóságot, ami az embert pusztán emberi minősége alapján megilleti. Mindenki köteles tehát tartózkodni attól, hogy másokat gátoljon emberhez méltó magatartásának, életvitelének kialakításában. Az emberhez méltó életvitel a társadalmakban azt is jelenti, hogy mindenkinek joga van intim szférájának – a jogi szabályozás keretei közötti – szabad, szándéka szerint a nyilvánosságot nélkülöző kialakítására, életvitelre. Egyebek mellett az ilyen jellegű életvitelt, az egyén ehhez fűződő érdekét védi a jog a személyiségi jogok eszközeivel: az egyén szabadságát, magánautonómiáját, önrendelkezését, magánszféráját, magánlakásának sérthetetlenségét, képmáshoz fűződő jogát. A Ptk. tehát abszolút jellegű kötelezettségként írja elő a magánélet tiszteletben tartását, személyiségi jogként szabályozva azt (Ptk.2:43. § b) pont). A magánéletbe való beavatkozás akkor sért személyiségi jogot, ha önkényes, indokolatlan, szükségtelen. Önkényesnek akkor minősül, ha az érintett akaratával ellentétes, illetve arról az érintettnek nincs tudomása és a beavatkozást gondosan mérlegelt körülmények sem indokolják. Különösen ilyen az intim szférába való beavatkozás (hasonlóan: Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz; Szerkesztette: Vékás Lajos/Gárdos Péter, Wolters Kluwer Kiadó Budapest 2014. 1. kötet 129. oldal).

Ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott, az alperes által felszerelt kamerarendszer esetében a jogszerűség kérdésének egyaránt van adatvédelmi és személyiségi jogi vetülete. A kamerarendszer működtetése ugyanis személyes adatkezeléssel jár és a 34/1994. (VI. 24.) AB határozat III/2. pontjában foglaltak szerint – melyet elveiben megerősített a 29/2014. (IX. 30.) AB határozat [32.] pontja – érinti a fokozottan védett információk önrendelkezési jogot függetlenül attól, hogy a rendszer rögzíti-e, illetve tárolja-e az adatokat. A 2011. évi CXII. törvény (Info. tv.) 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján az adatkezelés – a törvényben meghatározott kivételekkel – az érintett hozzájárulásához kötött. A kamerarendszer közterületre irányítása, a megfigyelés lehetősége vagy ténye pedig pedig mások mindennapi életvitelébe jelenthet a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése, a Ptk. 2:43. § b), e) és g) pontja szerint értékelhető, személyiségi jogsértést megvalósító beavatkozást. A jogsértést kizáró tényező lehetne a Ptk. 2:42. § (3) bekezdés alapján az érintett hozzájárulása, jelen esetben azonban az alperes által sem vitatott tény, hogy a kamerák felszerelése, beállítása előtt nem kérte ki a felperes hozzájárulását, mivel arra – álláspontja szerint – nem is volt szükség. Lényeges, hogy kamerával megfigyelt területről szóló figyelmeztetés sem került elhelyezésre, és az is, hogy gyakorlatilag lehetetlen úgy megközelíteni a felperesi ingatlant, hogy az a beállított látószög kikerülésével történjen. Helyesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy az érintett hozzájárulásának hiányában a megfigyelés lehetősége – függetlenül annak tényleges megvalósulásától – olyan lényeges sérelem, amely a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése és 2:43. § b) pontja alapján személyiségi jogsértésként értékelhető (hasonlóan: Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.345/2017/6-II.).

Szintén helyesen vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy az alperes tulajdon védelméhez fűződő alapjoga mennyiben egyeztethető össze a felperes magánszférájának védelméhez fűződő jogával. Ez a vizsgálat hozzátartozik ahhoz a – fentebb már jelzett – gondos mérlegeléshez, amit a hozzájárulás nélküli beavatkozás kapcsán kell elvégezni. A magánszférához tartozó történések, események kamerával való, tájékoztatás, hozzájárulás nélküli megfigyelése pedig ilyen zavaró beavatkozásnak minősül. Kétségtelenül felmerül ugyanakkor alperesi oldalon a kamerák felszerelésének észszerű célja, a tulajdon védelme. Ez a kamerák szögének beállításából adódóan konkurál a felperes részletezett jogaival. Alapjogi kollízió esetén az egymással konkuráló érdekeket össze kell vetni. Ez a perbeli esetben azt jelenti, hogy a felperes magánszférájának sérthetetlenségéhez fűződő joga csak olyan mértékben korlátozható, amennyiben feltétlenül szükséges és arányban áll az alperesnek a tulajdon védelméhez fűződő jogos érdekeivel. Egyetért az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felszerelt kamerarendszer látószöge az alperes vagyoni védelmi érdekeit

túllépve rögzíti az ingatlana előtti közterületet, ezáltal indokolatlan mértékben korlátozza és egyben sérti a felperes személyiségi jogát az állandó megfigyeléssel. Könnyen belátható, hogy ez az intim szférát, a zavartalan létet, ezek szabad és másoktól független gyakorlását zavarja, korlátozza. Megalapozottan állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy a kamerák elhelyezésével, beállításával az alperes megsértette a felperes magánszféra tiszteletben tartásához fűződő személyiségi jogát.

Megjegyzi az ítéletábra, az alperes fellebbezése nem tartalmaz olyan jogi érveket, amelyek indokolnák az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását. A természetes személy alperes kamerarendszer működtetéséhez fűződő jogainak gyakorlása nem hasonlítható a rendőrség kifejezett jogszabályi keretek közötti térfigyeléséhez.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperes köteles a felperes másodfokú eljárásbeli jogi képviseletével felmerült költségeit megtéríteni (Pp. 78. § (1) bekezdés), amelyet az ítéletábra a meg nem határozható pertárgyérték alapulvételével (EBH1994. évi 99.), a kifejtett jogi képviseleti tevékenységgel arányosan állapított meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján, figyelembevéve a felperesi képviselő másodfokú tárgyaláson való megjelenésével felmerült költségeket is.

Az alperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt illeték a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

Szeged, 2019. február 22.

Dr. Kiss Gabriella s.k.	Bálint Attila s.k.	Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró